

Испитна питања из Берзанског права

Прво питање

- 1) Појам берзанског права (појам, предмет, садржина, методи)
- 2) Начела берзанског права (општа, статусна, уговорна)
- 3) Место берзанског права у систему права
- 4) Извори берзанског права
- 5) Берза (појам, делатност, простор, назив)
- 6) Значај берзе (предности и мане)
- 7) Врсте берзи
- 8) Системи берзи
- 9) Значајније берзе
- 10) Појам, врсте и равноправност учесника трговине
- 11) Правни положај берзе
- 12) Признање својства берзе (системи, услови, поступак, врсте)
- 13) Органи, запослени и посетиоци берзе
- 14) Чланови берзе
- 15) Тржишта берзе (врсте и системи организовања)
- 16) Пословање берзе – појам, састојци, финансирање, просторна организација
- 17) Начини пословања берзе (састанак и трговина без састанка)
- 18) Престанак берзе
- 19) Организатор тржишта и организатор ванберзанског тржишта
- 20) Појам и врсте трговаца
- 21) Брокерско-дилерско друштво – појам, положај, огранак и облик
- 22) Делатност трговца
- 23) Признање својства трговца (дозвола за рад – системи, услови, поступак)
- 24) Органи брокерско-дилерског друштва
- 25) Пословање брокерско-дилерског друштва – сигурност и поштеност пословања
- 26) Излагање ризику, обавезне резерве и ликвидност брокерско-дилерског друштва
- 27) Примереност капитала, надзор и добро пословање брокерско-дилерског друштва
- 28) Сукоб интереса трговца (појам, са клијентом и у котацији)
- 29) Престанак трговца
- 30) Овлашћена банка
- 31) Врсте посебних учесника у трговини вреносницама
- 32) Издавалац вредносница – појам и правни субјективитет
- 33) Врсте издаваоца
- 34) Улагач – појам, врсте и значај
- 35) Професионални улагач
- 36) Инвестициони фонд – појам, значај, начела, повластице, делатност
- 37) Ограничења пословања, огалашавање и врсте инвестиционих фондова
- 38) Отворени инвестициони фонд
- 39) Затворени инвестициони фонде и приватни фонд
- 40) Друштво за управљање
- 41) Банка као улагач
- 42) Осигуравајуће друштво као улагач

- 43) Кастоди (складишна) банка
- 44) Централни регистар хартија од вредности
- 45) Решавање берзанских спорова – спор и начини решавања
- 46) Берзанске арбитраже
- 47) Улога управног права у берзанској трговини
- 48) Организација робног тржишта
- 49) Организација тржишта вредносница – слобода организовања
- 50) Организација српског тржишта вредносница
- 51) Ванберзанско тржиште
- 52) Надзор над учесницима трговине – појам, нивои и државни надзор
- 53) Комисија за хартије од вредности
- 54) Берзин надзор
- 55) Берзански посао – појам и особине
- 56) Врсте берзанског посла
- 57) Уговорници у берзанском послу (способност, овлашћење, лична обавеза)
- 58) Врсте уговорника у берзанском послу
- 59) Закључење берзанског посла
- 60) Берзански налог – појам, форма и садржина
- 61) Врсте берзанског налога
- 62) Руковање берзанским налогом
- 63) Извршење налога (начини закључења берзанског посла)
- 64) Место и време закључења, форма берзанског посла и закључница
- 65) Појам ствари уопште и берзанске ствари посебно, као елемент берзанског посла
- 66) Допуштеност предмета, као услов пуноважности берзанског посла

Друго питање

- 67) Услови пријема ствари у котацију
- 68) Начин и поступак пријема у котацију
- 69) Прекид и престанак котације
- 70) Одређеност и могућност предмета, као услови пуноважности берзанског посла
- 71) Цена као елемент берзанског посла (појам, валута, одређеност, правичност)
- 72) Курс (појам и врсте)
- 73) Берзанске тенденције
- 74) Берзански индекс
- 75) Објављивање курсева (курсна листа)
- 76) Утицај права у вези са вредносницом на цену (на приход, на стицање, неисплата емисионе цене)
- 77) Котирање – појам и методи
- 78) Поремећаји котирања – првенство у извршавању налога, ограничење примене курсева, поништај курса, одсуство котације
- 79) Појам обезбеђење потраживања у берзанском послу и врсте односа у којим се јавља
- 80) Обезбеђење у односу клијента и трговца (обезбеђење клијента, обезбеђење трговца)
- 81) Обезбеђење између трговаца

- 82) Особености престанка берзанског посла
- 83) Испуњење берзанског посла – основни појмови, субјекти, предмет, време и место испуњења
- 84) Начини испуњења берзанског посла
- 85) Испуњење берзанског посла пребијањем (централни обрачун)
- 86) Последице неиспуњења берзанског посла
- 87) Посебни берзански послови – појам и врсте (прости и сложени)
- 88) Дневни и рочни берзански посао
- 89) Непреносив и преносив берзански посао
- 90) Обичан и премијски посао
- 91) Посао са одустанком
- 92) Посао распона (стелажни посао)
- 93) Поновни, одбитни и есконтни посао
- 94) Посао разлике (диференцијски посао) и посао размене (своп)
- 95) Продужни (репортни) посао
- 96) Равнатељски (арбитражни) посао
- 97) Берзанске смицалице – појам и санкционисање
- 98) Поједине берзанске смицалице
- 99) Основна учења о берзанским папирима (појам и особине хартија и појам берзанских папира)
- 100) Појединачне и серијске хартије од вредности
- 101) Хартије на име, по наредби и на доносиоца; стварноправне, облигационоправне и хартије с правом учешћа
- 102) Јавне и приватне вредноснице; вредносице са непромењивим и промењивим приходом
- 103) Домаће и стране вредноснице; краткорочне и дугорочне вредноснице
- 104) Настанак и престанак хартије
- 105) Располагање хартијом
- 106) Дематеријализација хартија
- 107) Емисија (издавање) вредносница – појам, суштина, поређење са робним тржиштем
- 108) Преузималац емисије
- 109) Предмет емисије
- 110) Јавна емисија – појам и јавна понуда
- 111) Услови за емисију
- 112) Поступак емисије – појам и фазе
- 113) Фаза припреме и допуштања у поступку емисије
- 114) Проспект
- 115) Фаза продаје и утврђивања исхода у поступку емисије
- 116) Приватна емисија
- 117) Оснивачка и накнадна емисија
- 118) Паритента, дисконтна и премијска емисија
- 119) Новачана, неновчана и мешовита емисија
- 120) Емисија домаћег и страног издаваоца
- 121) Одговорност издаваоца
- 122) Појам, користи, штете, режим и начела преузимања акционарског друштва

- 123) Начини преузимања
- 124) Учесници и предмет посла преузимања
- 125) Понуда за преузимање – појам и врсте
- 126) Услови за преузимање
- 127) Дужност понуде (обавезна понуда)
- 128) Став управе у преузимању
- 129) Поступак преузимања
- 130) Промене понуде и такмичараска понуда за преузимање
- 131) Заштита улагача (без обавештавања)
- 132) Обавештавање улагача
- 133) Девизе и валуте, девизна и валутна берза
- 134) Међубанкарско девизно тржиште – појам, учесници, прамет, организација, послови, надзор
- 135) Курс динара

Литература

1. Небојша Јовановић, *Уџбеник берзанског права*, Правни факултет Универзитета у Београду и Службени гласник, Београд, 2010.
2. Небојша Јовановић, „Нови законодавни „мућак“ Србије у MiFID окружењу“, Зборник радова *Усклађивање пословног права Србије са правом ЕУ*, Правни факултет у Београду, Београд, 2011, стр. 228-304

Прописи

1. Закон о тржишту капитала
2. Закон о преузимању акционарских друштава